

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Forslag til budsjett for 2022 fra:
Høyre, Venstre, Frp og PP

115/21 - Økonomiplan 2022 - 2025 med budsjett 2022

Forslag fra partiene Høyre, PP, FrP og Venstre

Innledning

Den grunnleggende utfordringen for Trøndelag i årene som kommer er å tiltrekke seg nok kompetanse. Vi trenger rett og slett flere mennesker.

Både næringsliv og offentlig sektor trenger riktig og nok kompetanse, og gapet mellom behov og tilgang er størst i distriktene.

Vår viktigste oppgave som fylkeskommune blir derfor å bidra til å utvikle og sikre den nødvendige kompetansen. Når flere fullfører utdanning, kan flere komme i jobb. Det er også en nøkkel for å sikre at Trøndelag bidrar til det grønne skiftet og til å løse de store globale utfordringene.

Utdanning og infrastruktur er grunnleggende bidrag for å sikre at folk har mulighet til å bosette seg og drive virksomhet der de ønsker. Dette er fylkeskommunens kjerneoppgaver. Vi har også oppgaver når det gjelder å bidra til å leve gode liv der man vil, ved å stimulere til gode kulturopplevelser, folkehelse og næringsutvikling.

Fylkestinget og administrasjonen skal jobbe aktivt for utflytting av statlige arbeidsplasser fra Oslo for å sikre regional utvikling og bygge opp under satsing på infrastruktur, verdiskaping og næringsliv.

Trøndelag har et spenn av styrker som til sammen gir mangfold og robusthet. Trondheim og teknologimiljøene må nevnes, men også at vi har en desentralisert høyere utdanning både innenfor universiteter og høyere yrkesfaglig utdanning. Trondheim er en hub for biologiske fag og universitetssykehuset St. Olav er en av flere høykompetansearbeidsplasser.

Trøndelag har betydelige naturbaserte næringer. Skogbruk, jordbruk, fiskeri og havbruk og reindrift har gitt livsgrunnlag i uminnelige tider, og er fremdeles viktige. Ikke minst er disse næringene avgjørende for desentralisert bosetning i hele fylket.

I spennet mellom naturbaserte næringer og høyteknologisk forskning og utvikling finnes rom for et variert og attraktivt arbeidsliv og muligheter for mange flere enn det som i dag bor i Trøndelag.

Trøndelag: Vi har det meste, men vi trenger å bli flere!

Økonomiske rammer og utvikling

Situasjonen for Trøndelag fylkeskommune er at vi har trange økonomiske rammer. Lånegjelden er svært høy, og rentekostnadene binder opp driftsbudsjettet. Vi har store behov for midler til skolebygg, fylkesveger og kollektivtransport, men mye penger er bundet opp til å betale tidligere investeringer og faste forpliktelser.

Selv om også partiene bak dette budsjettforslaget skulle ønsket seg mer midler å rutte med, må vi ta utgangspunkt i virkeligheten. Derfor er dette et nøkternt alternativt budsjett, der vi utnytter vårt handlingsrom, og viser hvordan vi vil endre på fylkesdirektørens budsjettforslag.

Hovedprioriteringer:

- Mer til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på fylkesveger
- Mer til utdanningskvalitet i videregående opplæring
- Mer til å unngå kutt i kollektivtilbudet
- Mer til å sikre skoleskyss for skoleelever
- Mer til kultur og folkehelse
- Mer til trafiksikkerhet, spesielt for barn og unge
- Mindre til regionale utviklingsmidler
- Mindre til administrasjonskostnader og politiske utvalg

Administrativ og politisk virksomhet

De siste to årene har vært preget av korona. Heldigvis sikret kompensasjonsordninger fra Solberg-regjeringen at fylkeskommunens økonomi ikke ble negativt påvirket. Det er med stor uro vi nå ser at Støre-regjeringen ikke følger opp, spesielt innenfor kollektivtransporten.

Pandemien har medført at vi arbeider på en annen måte. Erfaring fra bruk av digital kommunikasjon og arbeid hjemmefra viser en ny digital hverdag der mange i administrative kontorstillinger kan jobbe fra hvor som helst i Trøndelag. Vi kan med andre ord sette handling bak ønsket om en mer desentralisert struktur. Vi synes fortsatt det er feil å bruke ressurser på nytt fylkeshus i Steinkjer. Når koronasituasjonen etter hvert normaliserer seg, forventer vi at det kommer tydelige innsparinger som konsekvens av sammenslåingen av fylkeskommunene.

Det er viktig at vi politisk valgte også tar et vesentlig ansvar for innsparing og effektivisering. Vi har erfart at det er lite hensiktsmessig og også kostnadsdrivende å ha hele fem politiske hovedutvalg. Vi foreslår derfor å redusere til tre politiske hovedutvalg i Trøndelag.

Som et resultat av fylkessammenslåingen forutsettes det at man greier å gjennomføre en effektivisering av driften. Det skulle ifølge budsjett- og økonomiplanen for 2021 startes opp en større evaluering av organisasjonen etter sammenslåingen høsten 2021. Dette var med bakgrunn i at tre års drift har gitt et erfaringsgrunnlag for justeringer og tilpasninger. Dette har ikke blitt gjennomført så langt. Det er viktig at arbeidet settes i gang i 2022 slik at man kan få et godt grunnlag blant annet for hvordan man skal gjennomføre effektivitetskravet som ligger inne i økonomiplanen.

Trøndelag fylkeskommune har flere viktige byggeprosjekter som er i gang eller som er planlagt i løpet av økonomiplanperioden. Ett av disse prosjektene er Johan Bojer videregående skole. Det er ikke akseptabelt at man midtveis i et byggeprosjekt med en budsjetttramme på 371,8 millioner, plutselig presenterer en budsjettsprekke på 70 millioner, slik det blir gjort i fylkesdirektørens budsjettforslag. Det må derfor tas konkrete grep for å sikre god kontroll og prosjektstyring i fylkeskommunens byggeprosjekter.

Trøndelag fylkeskommune har gjort en dyrekjøpt erfaring når det gjelder inngåelsen av kontrakt for ERP-prosjektet, som skulle gi en effektivisering etter fylkessammenslåingen. Det må derfor gjøres en grundig evaluering av dette. Vi må sørge for at man har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere kontrakter i fremtida, før man inngår dem. Hensikten med digitalisering må være at man forbedrer og forenkler fylkeskommunens tjenester, prosesser og kommunikasjon, internt og eksternt.

Det er viktig at det offentlige, og også Trøndelag fylkeskommune, går foran for å inkludere mennesker med funksjonsnedsettelse. Målet må være å øke antall nyansatte i fylkeskommunen som

har nedsatt funksjonsevne og «hull i CV-en» i hht den forrige regjeringens målsetninger. Fylket skal arbeide systematisk for å nå målet og rapportere om resultatene i årsrapporten.

Seniorer er en viktig ressurs for fylkeskommunens virksomhet. Trøndelag fylkeskommune må være bevisst sitt ansvar som arbeidsgiver og prioritere seniorpolitiske tiltak der man tilrettelegger for sine ansatte. Dette vil bidra til å sikre at kompetanse blir bedre ivaretatt i virksomheten, og at man kan få en bedre kompetanseoverføring før senioren pensjonerer seg.

Klimabudsjett

Vår målsetting er å vise områdene der vi kan begrense fylkeskommunens egne klimautslipp, samtidig som den gir en oversikt over klimautslipp ut over egen virksomhet vi som fylkeskommune kan ha mulighet til å påvirke.

Trøndelag fylkeskommune skal være i forkant i arbeidet med smarte oppvarmingsløsninger i nye bygg. Det må satses på plusshus, og gjøres enklere å selge overskuddsenergi til kraftnett fra eget hus eller mikrokraftverk til kraftnettet. Fylkeskommunens nybygg skal ha lavere energiforbruk enn energikravene. Trøndelag fylkeskommune må besitte bestillerkompetanse for å gjennomføre innovative og miljøriktige anskaffelser.

Når Trøndelag fylkeskommune skal gjøre investeringsvedtak, skal klimaeffekten for ulike alternativer også beregnes ikke bare for anleggsperioden, men også for bruks- og levetiden, for anlegget før beslutningen treffes.

En oversikt fra Statsforvalteren viser at trøndersk skogbruk hvert år binder hele 3,3 millioner tonn CO₂. Skogen er en viktig ressurs og Trøndelag må jobbe for å øke hogstvolumet i årene framover. NIBIO har anslått at vi kan hogge 15-20 % mer skog enn det vi gjør i dag, samtidig som vi ivaretar alle andre hensyn. Den økte hogsten må imidlertid følges opp med økt skogplanting i kombinasjon med planteforedling og skogpleie, både på nye og gamle skogarealer. Med utgangspunkt i dette vil Trøndelag kunne oppnå både kortsiktige og langsiktige klimaeffekter.

Utdanning og kompetanse

Flere ungdommer må fullføre og bestå videregående skole. Vi er derfor svært glade for at Stortinget nå har vedtatt Fullføringsreformen. Nå blir det en svært sentral oppgave for fylkeskommunen å levere på denne viktige reformen.

Fylkestinget ber fylkesdirektøren legge fram en sak om muligheter og utfordringer p.g.a. ytterligere elevtallsvekst knyttet til fullføringsreformen, når flere ungdommer og voksne får rett til fullføre videregående opplæring og til å ta et fagbrev til.

Fylkesdirektøren bes sikre at skoleelever har like forutsetninger for å følge undervisningen på alle skoler i hele Trøndelag. Dårlig kvalitet på eller mangel på nettilgang eller utstyr skal ikke være til hinder for tilgang på digital undervisning.

Innenfor flere av linjefagene ved skolene våre ikke er et stort nok arbeidsmarked med nok lærlingeplasser. Dette resulterer i at en del ungdommer ender opp med å ikke få den utdanningen de hadde ønsket. Parallelt med denne situasjonen utdannes det ved andre linjefag for få elever til å dekke bedriftenes behov for lærlinger. Denne ubalansen må rettes opp og ungdom må få gjennomført fagutdannelsen sin.

Ved innføring av fraværsgrensen ser vi at flere elever er på skolen, og færre stryker. Det er positivt. Vi mener at fritt skolevalg skal innføres. Dette gir nye muligheter for elevene i hele Trøndelag. Så lenge flertallet beholder nærskoleprinsippet i Trøndelag, må man i det minste se tilbudsstrukturen innenfor de tidligere foreslåtte inntaksregionene i nærmere sammenheng med hverandre.

Vårt mål er at all ungdom skal få et godt skolehelsetilbud, uavhengig av hvor i fylket de bor og går på skole. Helsepsykepleierne er viktige fagpersoner for å forebygge frafallet i videregående opplæring. Noe av svaret på hvordan frafallet kan bekjempes ligger i forebyggende psykososialt arbeid, tidlig innsats og gjennomgående satsing på livsmestring.

Trøndelag fylkeskommune er positiv til en etablering av privat toppidrettsgymnas i Trondheim. Dette trengs for å bidra til et bedre tilbud, slik at talenter får en mulighet til å drive toppidrett i hjemfylket sitt, og ikke må flytte til andre deler av landet for å få et tilpasset undervisningstilbud. Slik det er i dag må minst 87 elever flytte ut av Trøndelag for å gå på idrettsfaglig utdanningsprogram og studiespesialiserende utdanningsprogram med programfag toppidrett, for å få det tilbudet de ønsker.

Prioriteringer:

- Innføre fritt skolevalg i Trøndelag
- Gjennomføre Fullføringsreformen
- Etablere landslinje i realfag og toppidrettsgymnas i Trondheim
- Sikre hensiktsmessige og moderne verkstedshaller og undervisningslokaler for yrkesfag ved Olav Duun, Skjetlein og Fosen vgs
- Profilskoler (temaskoler) som retter seg inn på spesielle fagområder må vurderes, og skolene må i større grad utvikles som profilskoler og spille på sterke næringsmiljø i lokalsamfunnet
- Fortsette arbeidet med å sikre rekrutteringen til restaurant- og matfag. Det bør utredes hvordan samarbeid med opplevelsesnæringene kan styrkes, og om det er mulig med økt satsning på lokalmat, produksjon av øl mv
- Videreutvikle mentorordningen for nyutdannede lærere
- Sikre tilgjengelige læremidler for elevene
- Prøve ut nye modeller i yrkesutdanningen i tett samarbeid med næringslivet som gir elevene mer praksisrelevant opplæring. Lærere må få anledning til å hospitere mer i næringslivet
- Trøndelag fylkeskommune skal øke inntaket av lærlinger i egen organisasjon med 10 % i løpet av 2 år
- Skolehelsetjenesten må styrkes, både med helsepsykepleiere og tverrfaglig fagkompetanse. Det skal være tett dialog og samarbeid med vertskommunene
- Fagskoletilbudet i fylket må styrkes og innrettes etter næringslivets behov
- Arbeide aktivt for at gi unge med kort botid i Norge en forsterket grunnopplæring i våre videregående skoler
- Fylkeskommunen må delta i den nasjonale satsningen på en digital skolehelsetjeneste
- Mobbeombud må bli en permanent ordning i Trøndelag fylkeskommune

Plan, næring og kulturminner

Blant de viktigste tiltakene for næringsutvikling er infrastruktur, tilgang på god og riktig kompetanse, arealtilgang og samhandling mellom aktører. For Trøndelag fylkeskommune blir det derfor viktig å satse ytterligere på våre kjerneoppgaver som vei og skole og koble dette sterkere til næringsutvikling. Innenfor transport av gods bør arbeidet med å få mer over på båt vektlegges sterkere. Hensynet til klima, naturvern og naturmangfold må tillegges vekt i det næringspolitiske arbeidet.

Bruken av regionale utviklingsmidler må i større grad målrettes og effekten av bruken må evalueres. For alle søknader som innvilges av fylkeskommunen skal det leveres en rapport tilbake til fylkeskommunen i ettertid, med en redegjørelse om midlene ble brukt som omsøkt og hvilken effekt og måloppnåelse man har fått for midlene.

Kommuner, fylkeskommuner og stat må intensivere arbeidet med å sikre fiberbredbånd til alle. Det er investert mye i bredbånddekning i Trøndelag de siste årene, både fra offentlig aktører og private. Vi har en forventning om at staten skal bidra minst like sterkt som i den siste perioden. Vi vil øke også de fylkeskommunale tilskuddene til bredbåndsutbygging, for å realisere bredbånd i hele Trøndelag tidligere enn veikartets mål om 2030.

Trøndelag står for 23 % av nasjonal jordbruksproduksjon, og eksporterer betydelige mengder matvarer til andre deler av landet. De senere årene har flere norske bønder sett muligheter i nye innovative og teknologiske løsninger i landbruket. Disse løsningene har gitt grobunn for flere bedrifter innen landbruksteknologi eller agriteknologi (agritech), en næring som er i ferd med å bli et av verdens raskeste voksende markeder.

Trøndelag har mange viktige kulturminner, steder og kulturelle tyngdepunkt. Vi har blant annet Norges største gravfeltet fra vikingtiden, bergstad på verdensarvlista og det viktigste pilegrimsmålet i Nord-Europa. Frostatinget og lovgrunnlaget derfra er en viktig byggestein i vårt folkestyre og en viktig kulturarv.

Fylkestinget har vedtatt plan for kulturmiljø. Det er viktig at planen og de mange kulturmiljøene som nevnes i Mangfoldige Trøndelag følges opp i årene som kommer.

Fylkesdirektøren bes sørge for at informasjon om verneverdige bygninger og andre kulturminner i Trøndelag er lett tilgjengelig for innbyggere og at støtteordninger for antikvarisk vedlikehold er godt kjent for eiere av verneverdige bygninger.

Prioriteringer:

- Arbeide for å styrke samarbeidet mellom FoU-miljøene og næringslivet
- Bredbånd og mobildekning må sikres i hele fylket – herunder aktivt utnytte statlig medfinansiering. Det må blant annet være tilfredsstillende mobildekning i tunellene.
- Bidra til at Trøndelag blir et nav i norsk utvikling av agritech og bidra til at eksporten fra næringen vokser
- Bidra til bærekraftig utvikling innen havbruk, og sikre mer foredling av råvarene i Trøndelag
- Støtte også mindre lokale tiltak mot marin forurensning, gjennom en million kroner til mindre strandryddingsprosjekter / strandfadderordninger
- Understøtte arbeidet med økt næringsutvikling som følge av forsvarssatsningen i Trøndelag, gjennom forsvarskoordinator og forsvarspolitisk samarbeid
- Vi skal bidra til god og bærekraftig forvaltning av mineralressursene og utvikling av mineralnæringen
- Sikre kulturmiljøverdier i Trøndelag, og styrke tiltak til skjøtsel, formidling og kunnskapsutvikling for kulturminner og kulturmiljøer i fylket

Kultur og folkehelse

Fylkestinget legger til grunn at kulturen har en egenverdi og at kulturen bygges best nedenfra. Kultur bygger broer mellom folk. Kvalitet og mangfold må stå i høysetet.

Jubileumsstafetten fram til 2030 er i gang, og vi vil sette av en årlig sum på en halv million kroner til søkbare stimuleringsmidler til fordeling til tiltak i Trøndelag.

I 2022 åpner nye Saemien Sijte. Vi vil styrke Saemien Sijtes budsjett for å sikre festivalen Tjaktjen Tjåanghkoeg og formidling på Bøla i budsjettet for neste år, med intensjon om varig økte driftsmidler. Vi vil også forsikre oss om at fylkeskommunens dialog med Saemien Sijte om framtidig samarbeid om kulturamfi fortsetter.

Trøndelag fylkeskommune har regionalt ansvar for koordineringen av folkehelsearbeidet i Trøndelag, gjennom Samarbeidsorganet for folkehelse, vi ønsker at dette samarbeidet skal fortsette etter programslutt og at det lages en plan for dette i 2022. Vi ønsker at ABC-konseptet og Hodebra brukes som verktøy for god mental helse, i hele fylkeskommunenes virksomhetsområde.

Fylkeskommunen vil ta en aktiv rolle i det selvmordsforebyggende arbeidet i Trøndelag, med utgangspunkt i regjeringens handlingsplan for forebygging av selvmord 2020-2025.

Styret for Veteranhuset Midt-Norge har utredet og funnet ønsket lokalitet for et felles Veteranhus i Trondheim, Festningsgata 2. Trøndelag fylkeskommune bidrar med 25 % av driftsutgifter og bistår i søknad om statlige midler.

Prioriteringer

- Fylkesdirektøren bes fremme en sak om hvordan museene i fylket best kan organiseres
- For kulturinstitusjonene som finansieres i samarbeid med stat og kommune, må det etableres god dialog som sikrer en langsiktig og forutsigbar finansiering
- Støtte lokal mattradisjon, lokalmatproduksjon og bygge videre på Trøndelags posisjon som landets fremste matregion
- Finansiering av drift Veteranhus Midt Norge, årlig tilskudd i fire år.
- ABC-konseptet og Hodebra skal brukes som verktøy for god mental helse, i hele fylkeskommunenes virksomhetsområde, særskilt innenfor videregående skole.
- Økt tilskudd til barn og ungdom som ønsker å satse på idrett og kultur, utdeling av stipend og tilskudd etter søknad fra hovedutvalget for kulturs «fond»
- Stimulere til at flere kommuner i Trøndelag blir med på markeringen av Nasjonaljubileet 2030
- Støtte tiltak i forbindelse med Frivillighetens år 2022

Tannhelse

Tannhelsetjenesten har et viktig ansvar og skal ha høy kvalitet i hele fylket. Spesielt sårbare grupper skal prioriteres, og eierskapet i TK Midt skal forvaltes med et langsiktig perspektiv.

Prioritering:

- Partiene er spesielt opptatt av å sikre et godt tannhelsetilbud til sårbare grupper.
- Fylkesdirektøren bes utarbeide en rapport som belyser tannhelsetjenestens betydning i forhold til avdekning av omsorgssvikt og mishandling, og hvordan fylkeskommunen arbeider med denne problematikken

Samferdsel

Erfaringene med allerede eksisterende byvekstavtale må gjennomgås grundig, og en løsning med bruk av bompenger skal ikke være førende for utviklingen av Innherredsregionen.

Kollektivtransporten har hatt inntektssvikt under pandemien. Dette ble ut 2021 kompensert fra Solbergregjeringen og stortingsforlikene rundt korona. Vi må forutsette at også den nye regjeringen stiller midler til rådighet for å unngå nedbygging av kollektivtilbudet i Trøndelag.

Drosjenæringen har en sentral rolle for å fylle fylkeskommunens rolle innen samferdsel, og da særlig for skoleelever med rett på individuell tilrettelagt skoleskuss og for enkeltreiser. Høsten 2021 har vist at det er behov for en gjennomgang av alle sider ved samarbeidet. Det bes om kontinuerlige statusoppdateringer og handlinger for å sikre at tilbudet blir bedre og mer stabilt.

Prioriteringer:

- Øke fergekapasiteten hvis næringsvirksomheten på Ytterøya utvides
- Sikre tilstrekkelig innfartsparkering for å tilrettelegge for at økt persontrafikk skjer ved hjelp av kollektivtransport, sykkel og gange
- Legge til rette for trygg og sikker sykkelparkering ved kollektivknutepunkter
- Videreføre vedtatt styrking av hurtigbåtkapasitet Brekstad – Trondheim. Det er forventet stor vekst i aktivitet ved kampflybasen i årene som kommer
- For å nå målene i Miljøpakken må kollektivtrafikken til/fra regionen være god og sømløs
- Trønderbanen må styrkes med avganger hver halvtime. Tilbudet mellom Trondheim og Værnes må ha avganger hvert kvarter for å oppnå målene i Byvekstavtalen. Dette vil kreve tunnel mellom Ranheim og Hommelvik
- Sikre et godt flytilbud til alle lufthavnene i fylket
- Elektrifisering av fergesamband krever betydelige investeringer i infrastruktur. Denne kostnaden skal tas med når fastlandsforbindelser vurderes.

Veg

Trøndelag fylkeskommune har som målsetting å ta igjen forfallet på fylkesveiene. Overføringer til drift og vedlikehold må derfor prioriteres. For å få mer midler til drift og vedlikehold av fylkesveier bør man kunne disponere noe av de regionale utviklingsmidlene til infrastruktur.

Trøndelag må alliere seg med de andre fylkeskommunene og kreve at staten stiller med tilstrekkelige midler for å oppfylle tunnelsikkerhetsforskriften. Det ligger an til å ta 20 år for Trøndelag å oppfylle forskriften for seks tunneler. Vi må legge press på staten for å unngå at det tar så lang tid. Vi må ha porteføljestyring og unngå fylkeskommunal forskottering.

Det er dramatisk og uakseptabelt at utbedringer i henhold til tunnelsforskriften i Hitratunnelen må utsettes. Trøndelag fylkeskommune forventer at regjeringen tar ansvar og bidrar med midler, slik at utbedringene kan komme i gang og trafikksikkerheten og adkomsten til øyrekka ivaretas.

Fylkestinget ber fylkesdirektøren lage en ti års-plan for trygging av skoleveier i hele Trøndelag. Planen skal inneholde oversikt over status, planstatus, prioritering og mulig finansiering. Fylkestinget ber om at det legges fram en sak med oversikt over elever som får skoleskyss på grunn av farlig skolevei og hvordan denne andelen kan reduseres ved målretta trafikksikkerhetstiltak.

Administrasjons- og forvaltningskostnadene i avdeling veg er påfallende høye. 127 mill. kr. til administrasjon for å drifte og vedlikeholde veg for 764 mill. kr. utgjør en andel på ca. 17 %. Vi mener det her må være et betydelig potensial for innsparing og effektivisering, for på sikt å få mer penger til drift og vedlikehold av veg.

I fylkesdirektørens forslag til handlingsprogram for fylkesveg 2022-2025 står det at «det absolutt laveste nivået på faglig forsvarlig budsjett til drift og vedlikehold er ca. 150 millioner kroner over tildelt ramme» og at «med dagens budsjettnivå vil fylkesvegene i Trøndelag kunne ha en syklus på reasfaltering hvert 100 år.» Det er ikke forsvarlig at Trøndelag fylkeskommune ikke en gang klarer å holde fylkesvegene våre ved like, men tvert imot ser på dramatisk forfall som øker hvert år. Dårligere vegger fører også med seg økte vedlikeholdskostnader. Vegnettet vårt blir dermed dyrere og dyrere å drive, samtidig som det blir dårligere og dårligere. Solbergregjeringen startet en fylkesvegsatsing mot slutten av sin regjeringperiode. Vi forutsetter at denne satsingen fortsetter og styrkes vesentlig framover, uavhengig av farge på regjeringen. Fylkestinget i Trøndelag må også sørge for at en større andel av fylkeskommunens eget økonomiske handlingsrom brukes på fylkesveger.

Fylkesveger som er aktuelle for oppgradering / økt vedlikehold (ikke fullstendig oversikt):

OBS: Vegstrekningene i tabellen er IKKE I PRIORITERT REKKEFØLGE, men er sortert ut fra vegnummer.

Fv 30 Støren – Rørros	Fv 6890 Sørsia, Ytterøy
Fv 300 g/s-veg Lernesstranda	Fv 700 Grana bru, Rennebu
Fv 65 Rindal	Fv 715 Osavanet/Turbekmo
Fv 6466 Dyrøyvegen	Fv 715 Skaugdal/Rokset
Fv 6448 Knarrlagsundet	Fv 720 Malm – Bergmyran
Fv 6488 Fannrem- Lauvåsen	Fv 769 Lund-Namsos
Fv 6514 Storlidalsvegen, Oppdal	Fv 770/Fv17 Rørvik- Gartland
Fv 6526 Femundsvegen	Fv 700 Grana bru, Rennebu
Hitra – fast dekke på grusveier etter prioritering fra kommunen	

Prioriteringer

- Budsjettet for drift og vedlikehold av fylkesveinettet styrkes slik at forfallet ikke fortsetter
- Trøndelag fylkeskommune må lære av hvordan Nye Veier AS arbeider for å holde kostnadene nede og legge større vekt på helhetlig samfunnsøkonomisk nytte av nye veier
- Det må arbeides aktivt for å finne en norm for kvalitet på fylkesveiene som er tilstrekkelig, jfr. prosjekt forenklet standard gang- og sykkelvei igangsatt i Sør-Trøndelag for 2017
- Det skal satses målrettet på forenklet bygging av gang- og sykkelvei, som bidrar til at flere strekninger kan bygges ut. Det utarbeides en prioritetsliste for gang og sykkelveier.
- Arbeidet med Brundalsforbindelsen skal igangsettes umiddelbart. Brundalsforbindelsen skal finansieres over ufordelt ramme i Miljøpakken.
- Vegstrekninger som er egnet for modulvogntog må åpnes for disse kjøretøyene

Tallmessige endringer og tall

Fylkestinget vedtar fylkesdirektørens forslag til økonomiplan 2022 – 2025 med budsjett 2022 med følgende tallmessige endringer og tillegg:

Driftsbudsjett 2022

Tekst	Endring	Kommentar
Økt innsparingskrav 2022	-15.000	Kutt foretas fortrinnsvis i politiske / administrative funksjoner
Reduksjon budsjettetert rente	-15.000	Anslår mindre økning enn rådmannen
Bruk av midler fra «Havbruksfond»	-15.000	
Økt rammetilskudd	-50.000	Ekstra midler fra statsbudsjettet
Redusert avsetning disp. fond	-60.000	Mindre avsetning disp. fond, nedbetaling av lån
Totalt til disposisjon	-155.000	
Drift og vedlikehold fylkesveg Forsterke satsningen med etablering av knutepunkt for enklere å benytte kollektive tilbud	80.000	For å stanse forfallet har Statens vegvesen anbefalt at drift og vedlikehold av fylkesveg økes betydelig. Målet i framtiden må være et bedre vedlikehold. Havbruksfond brukes til infrastruktur i kystnære områder
Brusatsning	17.000	Egen pakke for utbedring og vedlikehold av bruer på fylkesvegnettet bla Kvernøybrua
Gang og sykkelveier, sykkelgård Eberg/Egge	5.000	
Bedret vintervedlikehold	10.000	Endrede friksjonskrav
Kollektivtrafikk / Drosje / ITS	20.000	Forhindre kutt i distriktstilbudet i Trøndelag, sikre de tjenestene vi faktisk har ansvar for
Saemien Sijte	1.750	Støtte til formidling Bøla, festivalstøtte
Etablere et «Kulturfond 22»	3.750	Opprettelse av et «fond» som HU Kultur kan bevilge fra undervegs i budsjettåret. Dette aktualisert bla gjennom økt koronasmitte. Søknadsbaserte stimuleringsmidler til 2030 markeringen i Trøndelag
Folkehelsesatsninger utsatte grupper	2.500	Selvmondsforebygging, ensomhet mv
Veteranhus Midt Norge	0.500	Finansiering 2022, leie lokale i Trondheim
Fullføringsreformen / læremidler	5.000	Styrking utover statsbudsjettet
Bredbånd og mobildekning ekstra midler	3.500	
Tilskudd lokale tiltak «Rent hav» Strandfadderordning	1.000	
Reduksjon veibruksavgift, skatteanslag, ferge etc	5.000	Kostnadsøkninger budsjett
Totalt brukt	155.000	

Økonomiplan - investering

Fylkestinget vedtar følgende endringer i økonomiplanen for årene 2022-2025

Forslag	2022	2023	2024	2025	Merknad
Fornyingsprogram fylkesveier, gang- og sykkelveier	50.000	70.000	70.000	60.000	For å realisere fornyingsprosjekter
Olav Duun vgs.	30.000	90.000	60.000		Verkstedhall, estimat
Skjetlein vgs	5.000	10.000			Hall Byggfag, estimat
Økt låneopptak	85.000	170.000	130.000	60.000	
Salg eiendom	0	80.000	80.000	0	
Bruk av fond	10.000	10.000	10.000	10.000	
Økt lånefinansiering	75.000	80.000	40.000	50.000	

Økte investeringer inndeckes ved driftsreduksjoner i fylkeskommunens ordinære budsjetter / ved å balansere utgifter til rente/avdrag. Dette konkretiseres hvert enkelt driftsår når kostnadene oppstår.

Rådmannen bes balansere budsjettet ut fra de endringer som vedtas.